

הערל פרק שמיני יבמות

פב.

עין משפט
נר מצוה

(א) זכאים עט. מנחות כב.
 כג. חולין ק. קת. ט. לקמן
 קט. ונאם איתא רבא,
 (א) וצלה ג: לט. ב"מ גב.,
 (ד) נעמ"ש על הגליון ב"מ
 טו., (ט) פסחים ט. מד. מר
 לו: [תוס' תרומות סוף
 פ"ג], (ו) נפסחים ית.,
 (ז) נע"ע אריות כזה
 בתוס' מנחות כב: ד"ה ור"י
 סבר ותוס' זכאים עט. ד"ה
 ר"י אומנ"י,

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ר' יהודה
 וכו' דליכא למאן דאמר
 דלא בטל:

מוסף רש"י

וכל דבר שיש לו
 מתירין אפילו באלף
 לא בטיל. ואש"י
 דמדאורייתא מד נתי
 בטיל דנתיב אחי רבי
 להטות, אחר כך רבנן הוה
 ויש לו מתירין לאחר
 זמן לא יאכלנו באיסור
 על ידי בטול (בבב"ב
 ג.) שתי קופות. גדולות
 ובטול דגן דהויא תרומה
 דאורייתא (פסחים מו. ד.).
 ולפניהם שני סאין. על
 פירות (שם טו.).
 אלו לתוך אלו. הפאין
 לתוך אלו הקופות, ודוע
 לנו שפאה נפל בו האהל
 בו, ואין ידוע אי זה
 בו ואין זה בו (שם).
 הרי אלו מותרים. פירות
 של קופות החולין מותרין
 לזו כבתמיהא, אפילו אין
 בקופה כדי להעלות הפאה
 באלה ומאה, שאני אומרים
 חולין לתוך חולין נפלו,
 אלא מהני לקולא היתר
 בהיתר ואיסור באיסור
 ואש"י דליכא למאן דלימנר
 איפכא (שם).

ר' יהודה לטעמיה. זכיוו הדס ובהקומץ: אדמיני אכל חסיכה כו'.
 דמשמע טעמא משום דהפסד מועט הוא נפלוג דדידה ואש"י דליכא
 תקנתא לא בטלה: טהורה בטורה עדיפא ליה. לאשמועינן דאש"י
 דשתייהן טהורות ושיין זהו ציטולא טפי דאשכחן במסכת תרומות

רבי יהודה לטעמיה דאמר ר' מין במינו לא בטיל אבל לא תעלה ארתני
 ומתערב אית ליה לר' יהודה דלא בטיל דומיא דדס הפך ודס
 השעיר דליף מינה ר' יהודה בהקומץ רבה (מנחות דף כב. ושם) אבל
 דדבר יבש לא דר' יהודה גופיה אית ליה צפ' נוטל (שבת דף קמא):

רבי יהודה לטעמיה דאמר ר' מין במינו לא בטיל אבל לא תעלה ארתני
 אבל חתיכה של חטאת טהורה שנתערבה
 במאה חתיכות של חולין טהורות לא תעלה
 נפלוג וניתני בדידה בד"א בשנימוחה אבל
 לא נימוחה לא תעלה טהורות בטהורות
 עדיף ליה ולר"ל מאי שנא רישא ומ"ש סיפא
 א"ר שישא בריה דרב אידי רישא בטומאת
 משקין דרבנן סיפא דאורייתא אבל טומאת
 שרץ מאי לא תעלה ארתני סיפא אבל חתיכה
 של חטאת טהורה שנתערבה במאה חתיכות
 של חולין טהורות לא תעלה נפלוג וליתני
 בדידה במה דברים אמורים בטומאת משקין
 אבל בטומאת שרץ לא טהורה בטהורות
 עדיף ליה רבה אמר רישא איסור לאו סיפא
 איסור כרת והא רבה הוא דאמר כל
 בדאורייתא לא שנא איסור לאו ולא שנא
 איסור כרת קשיא רב אשי אמר סיפא משום
 דהוי ליה ד' דבר שיש לו מתירין וכל דבר
 שיש לו מתירין אפילו באלף לא בטיל והא
 דרב אשי ד' בדוחא היא למאן אי לכהן מישרא
 שרי אי לישראל לעולם אסור אלא הא דרב
 אשי בדוחא היא וסבר ר' יוחנן תרומה בזמן
 הזה דאורייתא והתניא ב' שתי קופות אחת
 של חולין ואחת של תרומה ולפניהם שתי
 סאין אחת של חולין ואחת של תרומה ונפלו
 אלו בתוך אלו הרי אלו מותרים שאני אומר
 תרומה לתוך תרומה נפלה וחולין בתוך
 חולין נפלו ואמר ריש לקיש והוא שרבו
 חולין על התרומה ור' יוחנן אמר דאש"י שלא
 רבו חולין על התרומה בשלמא לריש לקיש
 קסבר בדרבנן נמי רבויא הוא דבעינן
 אלא לרבי יוחנן קשיא הא מני רבנן היא
 ואנא

רישא איסור לאו סיפא וכו'. אמאי דאוקמינן בשנימוחה קמי
 ובקונטרס פירש דלמי לפרושי בשלל נימוחה ועיגול היינו
 טעמא דר"ל דמדאורייתא לא בטיל כיון דתרומה לזר במיתה ככרת
 דמיא וחבילי תלתן של כלאי הכרס אש"י דאיסור לאו הויא מ"מ לא
 בטל משום דהוי את שדרכו ודוקא בכל שדרכו הויא דמפליג רבה בין
 איסור לאו לאיסור כרת ואש"י דעלה קתני שהיה ר"מ אומר כל
 שדרכו לימנות מקדש יש לפרש כעין שפי' לעיל דה"ק שהיה ר"מ
 אומר כל שדרכו לימנות מקדש באיסור כרת או באיסור מיתה והואיל
 וכן דין הוא שיקדש את שדרכו אפילו באיסור לאו ומיהו לא יתכן כלל
 לפרש כן דהא חסיכה של חטאת טהורה בחולין עדיפא אפילו מאת
 שדרכו כדפרישית לעיל מטעם דראויה להתכבד ומשמע דוקא משום
 דהוי איסור כרת לא בטיל אבל איסור לאו בטל:
משום דהוי ליה דבר שיש לו מתירין. למאי דקטעי רב אשי קשה
 עיגול בעיגולים אמאי עולה דאפילו דדרבנן שמעינן ליה
 לרב אשי (בבב"ב דף טז.) דדבר שיש לו מתירין לא בטיל ויש להעמיד
 ההיא דעיגול בעיגולין בתרומה טמאה דאין לה מתירין ומיהו קשה
 ממתני' דתרומות (ריש) פ"ז (מ"ה) דתנן ב' קופות אחת של חולין ואחת של תרומה ונפלה
 מהן נפלה הריני אומר לתוך תרומה נפלה והווי ליה לרבי יוחנן ר"י דמשום רבותא דר' יוחנן
 מיייתא ברייתא דאפילו
 ב' קופות ושתי סאין דליכא למימר כולי האי אוקי חולין אחוקייהו דמה שנפל בקופה של חולין
 ספק הוא ואין לו חוקת היתר שרי זה רבי יוחנן
 בלא רבייה ואפשר דבסאה אחת אפילו ר"ל שרי בלא רבייה דסמכינן אחוקת חולין
 שבקופה ומוקי לה אחוקתיהו וזהו כפי לא פליגי אמתניתין
 אלא אברייתא: **א"ר** יוחנן **באי איבא** פירוש כיון דתרומה בזמן הזה דאורייתא היכי
 סמכינן אשאי אומר להמיר בלא רבייה
 תימה למאי דסקלח דעתך השמא דתרומה בזמן הזה דאורייתא אפילו הוה מוקי לה
 רבי יוחנן כשרבו תקשי ליה היכי סמכינן אשאי
 אומר כיון דאית ליה לרבי יוחנן בריש אלו עוברין (פסחים דף מד. ושם) כזית
 כזדי אכילת פרס דאורייתא דהכי פריך לה התם ומתוך
 קושיא זו משיי התם הביע בתרומה בזמן הזה דרבנן ויש לומר דה"מ למימר
 ולטעמין דהתם נמי הוה מני למימר וליטעמין אפילו כזית
 כזדי אכילת פרס דרבנן תקשי אמאי אמרינן שאני אומר כיון דרבי יוחנן מוקי לה
 הכא בלא רבייה וכן דרך הש"ס בכמה מקומות:
 ירושה

קלא א מיי פ"א מהל'
 יו"ט הלכה כ סמג
 עשין עה טור ש"ע י"ד
 סימן קכ סעיף א:
 קלב ג א מיי פ"ג
 מהלכות תרומות
 הלכה יד טו"ש י"ד סימן
 קא סעיף א:

תוספות ישנים

רבא אמר רישא איסור לאו.
 פי' משו"ה אמרינן ברישא
 תעלה דהא נמי כי תעלה
 לא תאכל רק לכהנים (א)
 וליה אלא לאו דטומאה
 אבל בסופא אי אמרינן
 דתעלה בחולין תאכל
 לשראז ואוכל אחס
 בטומאת הגוף כי אינו מזהר
 לאכול חולין בטומאת הגוף
 ואיכא כרת באכילת קדשים
 בטומאת הגוף:

(ב) ז"ל ויבא כן אלא לאו
 דטומאת בשר.